

Številka: 35401-137/2010

Datum: 5.7.2011

Urad Vlade za komuniciranjeGregorčičeva 25
1000 Ljubljana**Zadeva: predlagam.vladi.si 853: »Izpušne sledi« na našem in tujem nebu****Predlog:**

Predlagatelj sprašuje o tako imenovanih »kemičnih sledih« na nebu (chemtrails), ki so domnevno posledica namernih izpustov snovi v izpušnih plinih letal. Kemične sledi na nebu naj bi škodljivo vplivale na okolje in zdravje prebivalstva.

Odgovor

Letala med letom zaradi delovanja motorjev izpuščajo v okolje izpušne pline, ki vsebujejo ogljikov dioksid, vodno paro ter v manjših količinah trdne delce, organske snovi ter žveplove in dušikove okside. Nekatere od teh snovi so tudi zdravju škodljive, vendar je zaradi velike višine njihova neposredna škodljivost za zdravje ljudi manjša kot na primer izpusti motornih cestnih vozil.

Zaradi velike višine in drugih specifičnih pogojev izpusti letal posredno in neposredno vplivajo na toplotno bilanco planeta in so eden izmed virov, ki povzročajo podnebne spremembe. Medvladni forum o podnebnih spremembah IPCC je izdal posebno poročilo »Aviation and the Global Atmosphere« (<http://www.ipcc.ch/ipccreports/sres/aviation/index.php?idp=0>), ki povzema raziskave na to temo in ugotavlja nujnost obvladovanja toplogrednih vplivov zaradi letalskega prometa.

V okviru pogajanj za sklenitev podnebnega sporazuma, ki naj bi nadgradil Kjotski protokol o zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, si Slovenija in Evropska unija prizadevata, da se v ta sporazum vključi tudi mednarodni letalski promet. Evropska unija pa je že sprejela ukrepe, ki bodo tudi letalstvo vključili v sistem trgovanja z emisijami toplogrednih plinov in s tem prispevali o obvladovanju emisij tega vira.

Ministrstvo za okolje in prostor pa ne pozna nikakršnih neodvisnih dokazov o obstoju namerno povzročenih kemičnih sledih na nebu. Tudi pregled recenzirane znanstvene literature ni dal relevantnih člankov glede na ključno besedo »chemtrails« (<http://www.sciencedirect.com/>).

Predlagatelj si lahko ogleda tudi odgovor Evropske komisije na vprašanja glede kemičnih sledi, ki je bilo postavljeno v Evropskem parlamentu. (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2007-2455+0+DOC+XML+V0//EN>).

Strokovno razlago kondenzacijskih sledi za reaktivnimi leteli na nebu in njihovih občasno nenavadnih oblik je v posebni izjavi podalo Slovensko meteorološko društvo (http://www.meteorodrustvo.si/data/upload/Contrails_21032010.pdf).

Zaključek

Kot je bilo obrazloženo Ministrstvo za okolje in prostor nima utemeljenih informacij, ki bi upravičevale nadaljnjo obravnavo domnevnih kemičnih sled na nebu. .

Lep pozdrav,

Barbara Avčin Tržan
GENERALNA DIREKTORICA
